

Perhevapaat uudistuvat – työnantajien ja HR:n Kela-asiat

17.2.2022

Kela|Fpa[®]



Uusia etuuksia vanhojen tilalle

- Nykyiset vanhempainpäivärahat:
 - Äitiysraha, erityisäitiysraha, isyysraha, vanhempainraha, osittainen vanhempainraha
 - Lisäksi vuosilomakustannuskorvaus ja perhevapaakorvaus
- Vanhempainpäivärahat uudistuksen jälkeen:
 - Raskausraha
 - Erityisraskausraha (erityisäitiysraha ennallaan, nimi muuttuu)
 - Vanhempainraha (voidaan maksaa myös osittaisena)
 - Vuosilomakustannuskorvaus ja perhevapaakorvaus jäävät sisällöllisesti ennalleen

Raskausraha

- Kaikkien vanhempainpäivärahojen edellytyksenä on Suomessa vakuutettuna oleminen
- Raskausrahan edellytyksenä on, että raskaus on kestänyt vähintään 154 päivää
- Raskausrahakausi alkaa 14-30 arkipäivää ennen laskettua aikaa, kuitenkin aina viimeistään raskauden päättymistä seuraavasta arkipäivästä
- Raskausrahaa maksetaan 40 arkipäivältä
- Raskausrahapäivät muodostavat yhtäjaksoisen kauden, päiviä ei voi siirtää tai käyttää myöhemmin

Vanhempainraha

- Vanhempainrahaan on oikeus **lapsen vanhemmalla, joka on lapsen huoltaja**
- Vanhempainrahaa voivat saada myös henkilöt, jotka ovat tunnustaneet vanhemmuuden (voidaan tällöin maksaa enintään neljän kuukauden ajan lapsen syntymästä lukien)
- Vanhempainrahan saaminen edellyttää **lapsen hoitamista**
- Vanhempainrahaa maksetaan yhteensä 320 arkipäivältä
 - Kummallekin vanhemmalle 160 päivää
 - Monikkopidennys yhteensä 84 päivää yhtä useampaa lasta kohti
 - Sama määrä adoptiovanhemmille
- Jos lapsella on vain yksi vanhempainrahaan oikeutettu vanhempi, hänellä on oikeus kaikkiin 320 vanhempainrahapäivään ja mahdollisiin lisäpäiviin

Vanhempainrahapäivien käyttäminen

- Oikeus vanhempainrahaan alkaa lapsen syntymästä tai adoptiolapsen hoitoon ottamisesta
- Vanhempainrahaa voi käyttää haluaminaan ajankohtina ja jaksoina siihen mennessä, kunnes lapsi täyttää kaksi vuotta tai adoptiolapsen hoitoon ottamisesta on kulunut kaksi vuotta
 - Työsopimuslaissa on vapaiden pitämiseen liittyviä rajoituksia
- Enintään 18 arkipäivää raskaus- tai vanhempainrahaa voidaan maksaa molemmille vanhemmille saman lapsen perusteella samalta ajalta

Esimerkki vanhempainvapaan jaksottamisesta

Ella ja Ari jakavat vanhempainrahaapäivänsä tasan. Ella pitää vanhempainvapaata ensin 130 arkipäivää ja palaa sitten töihin Arin jäädessä hoitamaan kotiin perheen lasta. Kun Arin vanhempainvapaa on loppunut, Ella on sopinut työnantajansa kanssa, että hän pitää loput 30 päivää vanhempainvapaata yksittäisinä päivinä viikoittain ennen kuin lapsi täyttää kaksi vuotta. Hän tekee siis nelipäiväistä työviikkoa ja on yhden päivän viikossa kotona vanhempainvapaalla hoitamassa lasta.

Esimerkki yhdessä pidettävistä päivistä

Ellan ja Arin lapsi syntyy, kun Ella on ollut raskausvapaalla 34 arkipäivää. Ari on sopinut työnantajansa kanssa, että hän jää ensimmäiselle vanhempainvapaajaksoon heti lapsen synnyttyä ja pitää silloin kolme viikkoa eli täydet 18 arkipäivää vapaata yhdessä Ellan kanssa. Ella voi pitää jäljellä olevat 6 raskausrahopäivää ja 12 vanhempainrahopäivää yhtä aikaa Arin kanssa. Arille jää 142 ja Ellalle 148 vanhempainrahopäivää pidettäväksi yksin.

Vanhempainrahapäivien luovuttaminen

- Vanhempi voi luovuttaa omasta 160 arkipäivän vanhempainrahakiintiöstään enintään 63 arkipäivää
 - toiselle vanhemmalle
 - lapsen huoltajalle
 - omalle puolisolle
 - toisen vanhemman puolisolle
- Luovutettuja vanhempainrahapäiviä voi käyttää vastaavin edellytyksin kuin vanhempainrahaan oikeutettu vanhempi, edellyttää mm. lapsen hoitamista
- Vanhempainrahan määrä määräytyy sen henkilön tulojen perusteella, joka vanhempainrahaa käyttää

Vanhempainpäivärahan saamisen esteet

- Vanhempainpäivärahaa ei makseta
 - työsken­telypäiviltä
 - lakisääteisen vuosiloman ajalta
 - muiden palkallisten vapaapäivien ajalta
 - vankilassaolon ajalta
- Vanhempainpäivärahaa maksetaan
 - palkallisen erityisraskaus-, raskaus- tai vanhempainvapaan ajalta, jos vanhempainpäiväraha maksetaan työnantajalle
 - kunnallisen luottamustoimen hoitamisen ajalta
 - päätoimisen opiskelun ajalta
 - omais- ja perhehoitajille

Esimerkki työssäolon vaikutuksesta

- **Ennen uudistusta:** Siirin jäädessä äitiysrahalle työnantaja maksaa hänelle palkkaa 72 päivän ajalta. Tänä aikana Siiri ilmoittaa olevansa työssä toisella työnantajalla. Työssäolon vuoksi äitiysrahan määrä muuttuu vähimmäismääräiseksi. Vähimmäismääräinen päiväraha maksetaan työnantajalle, joka maksaa palkan 72 päivän ajalta.
- **Uudistuksen jälkeen:** Siirin jäädessä raskaus- ja vanhempainvapaalle työnantaja maksaa hänelle palkkaa 72 päivän ajalta. Tänä aikana Siiri ilmoittaa olevansa työssä toisella työnantajalla. Työssäolon vuoksi raskaus- ja vanhempainrahaa ei makseta lainkaan.

Vanhempainrahan maksaminen osittaisena

- Vanhempainraha voidaan maksaa osittaisena, jos
 - vanhempi on sopinut työnantajansa kanssa osa-aikatyöstä
 - päivittäinen työaika on enintään viisi tuntia
- Ei vaatimusta osa-aikatyön työsopimuksen vähimmäispituudesta
- Voidaan maksaa myös yrittäjälle
- Voidaan maksaa osittaisena molemmille vanhemmille samalta ajalta tai vain toiselle vanhemmalle
- Yhden osittaisen vanhempainrahapäivän käyttäminen kuluttaa kiintiöstä puolikkaan vanhempainrahapäivän

Esimerkki vanhempainrahasta osittaisena

Sisu työskentelee aina maanantaisin, torstaisin ja perjantaisin koko päivän. Muina päivinä hän hoitaa vauvaa kotona. Työpäiviltä Sisu saa palkkaa. Niiltä päiviltä, kun Sisu ei ole töissä, hän voi hakea vanhempainrahan täysimääräisenä. Sisu ei voi saada vanhempainrahaa osittaisena, sillä se soveltuu tilanteisiin, joissa päivittäinen työaika on enintään 5 tuntia huolimatta siitä, miten monta työpäivää viikossa tekee.

Vanhempainpäivärahan määrä ja maksaminen

- 40 arkipäivän raskausrahakausi sekä vanhempainrahan 16 ensimmäistä arkipäivää maksetaan korotettuna
- Vanhempainpäivärahojen määräytymisperusteet säilyvät ennallaan, vanhempainpäivärahojen määrien laskemiseen ei tule muutosta
- Päiväraha määräytyy siis jatkossakin **vuositulon** perusteella (vuositulo lasketaan 12 kuukauden tarkastelujaksolta, joka edeltää etuusoikeuden alkamista edeltävää kalenterikuukautta)
- Työnantajalla on oikeus vanhempainpäivärahaan ajalta, jolta työnantaja maksaa raskaus-, erityisraskaus- ja vanhempainvapaan ajalta työntekijälleen palkkaa

Lastenhoidon tuet

- Oikeus varhaiskasvatukseen alkaa sen kalenterikuukauden alusta alkaen, jona lapsi täyttää yhdeksän kuukautta. Tämä koskee lasta, jonka laskettu syntymäaika on aikaisintaan 4.9.2022 ja lapsesta maksetaan perhevapaaudistuksen mukaisia vanhempainpäivärahoja.
 - Oikeus kotihoidon tukeen voi alkaa jo, kun lapsen syntymästä on kulunut yhteensä 160 sairausvakuutuslain mukaista arkipäivää. Tämä koskee lasta, jonka laskettu syntymäaika on aikaisintaan 4.9.2022 ja lapsesta maksetaan perhevapaaudistuksen mukaisia vanhempainpäivärahoja.
- Työntekijä voi pitää hoitovapaata ennen kuin hän on käyttänyt oikeutensa vanhempainvapaaseen

Keihin sovelletaan

- Uusia säännöksiä sovelletaan pääsääntöisesti, jos lapsen **laskettu aika on 4.9.2022 tai myöhemmin**
- Jos oikeus vanhempainpäivärahaan alkaa ennen 1.8.2022, sovelletaan vanhoja vanhempainpäivärahasäännöksiä lasketusta synnytysajasta riippumatta
- Vaikka erityisäitiysrahaan sovelletaan vanhoja säännöksiä, raskaus- ja vanhempainrahaan sovelletaan uusia säännöksiä, jos laskettu aika on 4.9.2022 tai myöhemmin eikä lapsi synny ennen 1.8.2022
- Uusia säännöksiä sovelletaan adoptiovanhempain, jos adoptiolapsen hoitoonottopäivä on 31.7.2022 tai sen jälkeen
- Isyysrahaa koskevia säännöksiä sovelletaan niin kauan, kun niiden perusteella on mahdollista saada isyysrahaa



Kela|Fpa[®]

Hakemisesta ja työnjaosta



Uudet hakuajat

- Hakuajat yhtenäistetty
- Raskaus-, erityisraskaus- ja vanhempainrahoja tulee hakea 2 kuukauden kuluessa vapaan alkamisesta
- Jos työntekijä on jättänyt oman hakemuksensa määräajassa, työnantajan hakemus ei ole myöhässä
- Työnantaja voi jatkossakin hakea päivärahan palkalliselta raskaus- ja vanhempainvapaan ajalta vasta palkallisen ajan jälkeen

Hakeminen asiointipalvelun kautta 1/2

- Työnantajan asiointipalvelussa valittavissa Ilmoitus tai hakemus
 - Vanhempainpäivärahat
 - Lomakustannuskorvaus
 - Perhevapaakorvaus
 - Erityisäitiys- tai erityisraskausraha
 - Vanhempainpäiväraha – Osa-aikatyö: ilmoitus koskee ainoastaan vanhan lain mukaista osa-aikatyötä. Uuden lain mukaisesta osa-aikatyöstä sopimusta tai ilmoitusta ei tarvitse toimittaa Kelaan

Hakeminen asiointipalvelun kautta 2/2

- Ilmoitukseen tai hakemukseen **päivitetään** lainmuutoksen johdosta etuuden nimet **kesäkuun aikana** -> ei toiminnallista vaikutusta
 - Esim. Ilmoitus äitiys- ja vanhempainrahaa varten -> Ilmoitus äitiys- tai raskausrahaa ja vanhempainrahaa varten
 - Täyttöohjeet ja esimerkit päivitetään

Hakeminen Ilmoitin.fi palvelun kautta eSARA-tiedostoina

- Koodit pysyvät ennallaan
- Tiedot voi jatkossakin lähettää nykyisillä järjestelmillä

Hakeminen tulorekisterin kautta

- Palkallisen (ja palkattoman) poissaolon syy koodit ennallaan
 - Koodi 3 Äitiys-, isyys- ja vanhempainvapaa -> Vanhempainvapaa
 - Koodi 4 Erityisäitiysvapaa -> Erityisraskausvapaa
- Tulorekisterin Tietojen ilmoittaminen tulorekisteriin: poissaolotiedot ohje päivitetään
 - Lähinnä päivitykset koskevat etuuden ja vapaiden nimiä
 - Myös esimerkkejä päivitetään lainmuutoksen johdosta
 - Päivitykset kesän aikana
- Jos tulorekisteriin ilmoitetaan takautuvasti korjauksia, järjestelmä päivittää automaattisesti poissaolon nimen uuden mukaiseksi

Henkilöasiakkaan hakemukset

Vanhan lain mukaiset

Laskettu aika ennen 4.9.2022 tai adoptiolapsen hoitoonotto ennen 31.7.2022

- Äidin vanhempainetuudet - hakemus SV9
- Isän vanhempainetuudet -hakemus SV29a


Uuden lain mukainen


Laskettuaika 4.9.2022 tai myöhemmin tai adoptiolapsen hoitoonotto 31.7.2022 tai myöhemmin


- Vanhempien etuudet – hakemus SV15 (julkaistaan 1.5.2022)


Uusi hakemus Vanhempien etuudet SV15

Kela Hakemus SV 15
Vanhempien etuudet

 Voit hakea etuuksia ja lähettää liitteet myös OmaKelassa (www.kela.fi/omakela).
Lisätietoja: www.kela.fi/lapsiperheet
Voit arvioida raskaus- ja vanhempainrahapäivien ajankohtaa ja etuuden määrää laskurien avulla (www.kela.fi/laskurit).

 Täytä lomake huolellisesti ja varmista, että kaikki tarvittavat liitteet ovat mukana.
Jos tarvitsemme lisätietoja, otamme sinuun yhteyttä.
Postita hakemus ja liitteet osoitteeseen Kela, PL 10, 00056 KELA.

 Voit kysyä lisää puhelinpalvelustamme (www.kela.fi/soita-kelaan).

 Jos et ole aiemmin hakenut Kelan etuuksia ja olet muuttanut Suomeen, täytä lisäksi lomake Y 77.
Jos olet lähdössä ulkomaille, täytä lisäksi lomake Y 38.
Hae lapsilisää erikseen lomakkeella LL 1.

Hakuajat

Äitiysavustus: Voit hakea, kun olet saanut raskaustodistuksen. Hae viimeistään 2 kuukautta ennen laskettua aikaa.

Raskausraha: Voit hakea, kun olet saanut raskaustodistuksen. Voit hakea takautuvasti 2 kuukauden ajalta.

Vanhempainraha: Synnyttävä vanhempi voi hakea, kun hän on saanut raskaustodistuksen. Lapsen toinen vanhempi voi hakea, kun lapsi on syntynyt. Adoptiovanhempi voi hakea, kun lapsi on otettu hoitoon. Voit hakea takautuvasti 2 kuukauden ajalta.

Erityisraskausraha: Voit hakea, kun jäät vaaratekijän vuoksi pois työstä. Voit hakea takautuvasti 2 kuukauden ajalta.

Adoptiotuki: Voit hakea, kun lapsi on nimetty sijoitettavaksi hoitoosi. Hae viimeistään 2 kuukauden kuluessa hoitonottopäivästä.

- Työntekijä hakee uuden lain mukaisia raskaus-, erityisraskaus- ja vanhempainrahoja OmaKelassa tai uudella hakemuksella Vanhempien etuudet SV15
- Sama hakemus äidille, isälle ja muille vanhempainvapaata käyttäville
- Vanhan lain mukaisia päivärahoja haetaan yhä lomakkeilla SV9 (äiti) ja SV29a (isä)

Uusi hakemus Vanhempien etuudet SV15

3. Lasta koskevat tiedot

Laskettu aika _____

Syntymäaika _____

Adoptiolapsen tai -lasten hoitoonottopäivä _____

Suhde lapseen

Mikä on suhteesi lapseen?

Synnyttävä vanhempi

Lapsen toinen vanhempi

Muu, täydennä _____

Onko vanhemmuus tunnustettu neuvolassa tai lastenvalvojalla?

i Tieto tarvitaan, jos vanhemmat eivät ole avioliitossa tai jos he ovat naispari. Tiedon antaa synnyttävä vanhempi tai vanhemmuuden tunnustanut henkilö.

Ei, vanhemmuutta ei tunnusteta.

Ei, mutta vanhemmuus on tarkoitus tunnustaa myöhemmin.

Kyllä. Vanhemmuuden tunnustaneen henkilön nimi ja päivä, jolloin vanhemmuus on tunnustettu:

- Hakemuksella kysytään hakijan suhteesta lapseen sekä vanhemmuuden tunnustamisesta
- Tietoa tarvitaan, kun arvioidaan hakijan käytettävissä olevien vanhempainrahapäivien lukumäärää

Uusi hakemus Vanhempien etuudet SV15

Raskausraha (Tätä voi hakea vain synnyttävä vanhempi)

- i** Kela alkaa maksaa raskausrahaa aikaisintaan 30 ja viimeistään 14 arkipäivää ennen laskettua aikaa. Jos lapsi syntyy ennen kuin hakemasi raskausraha on alkanut, Kela maksaa raskausrahaa lapsen syntymää seuraavasta arkipäivästä alkaen. Raskausrahaa maksetaan yhtäjaksoisesti 40 arkipäivää. Jos olet tällöin töissä, vuosilomalla tai muulla palkallisella vapaalla, on mahdollista, ettei raskausrahaa makseta. Raskausrahaa ei kuitenkaan voi siirtää maksettavaksi toisena ajankohtana.

Haen raskausrahaa

- alkaen 30 arkipäivää ennen laskettua aikaa
- alkaen 14 arkipäivää ennen laskettua aikaa
- _____ alkaen

Oletko töissä, vuosilomalla tai muulla palkallisella vapaalla samaan aikaan kun saat raskausrahaa?

Älä ilmoita tässä ajanjaksoa, jolta työnantaja maksaa palkkaa raskausvapaan perusteella.

- En
- Olen, ajalla _____ – _____

i Ilmoita lisäjaksot kohdassa 10 Lisätietoja.

- Raskausrahaa ei makseta, jos vanhempi on töissä, vuosilomalla tai muulla palkallisella vapaalla raskausrahakaudella
- Raskausrahakausi kuitenkin kuluu

Uusi hakemus Vanhempien etuudet SV15

Vanhempainraha

i **Kahden vanhemman perhe:** Jos lapsella on kaksi vanhempainrahaan oikeutettua vanhempaa, lapsesta maksettavat vanhempainrahapäivät jaetaan. Kumpikin vanhempi voi saada vanhempainrahaa 160 arkipäivältä.

Yhden vanhemman perhe: Jos lapsella on yksi vanhempainrahaan oikeutettu vanhempi, voi hän saada vanhempainrahaa 320 arkipäivältä.

Monikkoperhe: Jos lapsia syntyy tai adoptoidaan kerralla useampi kuin yksi, vanhempainrahapäiviä tulee lisää. Jos vanhempia on kaksi, kumpikin vanhempi voi käyttää lisäpäivistä puolet.

Kaikki perheet: Päiviä voi käyttää siihen asti, kunnes lapsi täyttää 2 vuotta tai kunnes adoptiolapsen hoitoon ottamisesta on kulunut 2 vuotta. Vanhempainrahajaksojen lukumäärää tai vähimmäispituutta ei ole rajoitettu.

Vanhempainrahaan ei ole oikeutta työpäiviltä, vuosilomalta eikä muilta palkallisilta vapaapäiviltä (esim. viikkovapaat tai työajan lyhennysvapaat). Älä siis hae vanhempainrahaa tällaisilta päiviltä.

Hae vanhempainraha myös ajalta, jolta työnantaja maksaa palkkaa vanhempainvapaan perusteella.

Kumpikaan vanhempi ei voi saada vanhempainrahan kanssa samaan aikaan samasta lapsesta kotihoidon tai yksityisen hoidon tukea.

Lue lisää vanhempainrahan vaikutuksesta lastenhoidon tukeen: www.kela.fi/kotihoidontuki-muiden-etuuksien-vaikutus.

Vanhempainrahan maksaminen edellyttää, että hoidat lasta. Lapsen päivittäisen hoitamisen täytyy viedä sinulta niin paljon aikaa, että se estää kokoaikaisen työskentelyn. Sinun ei tarvitse hoitaa lasta yksin, vaan voit hoitaa lasta yhdessä toisen henkilön kanssa.

Hoidatko lasta ajalla, jolta haet vanhempainrahaa?

Kyllä

En

Haen raskausrahakauden välittömäksi jatkoksi vanhempainrahaa _____ arkipäivältä

Haen vanhempainrahaa ajalta _____ - _____

i Ilmoita lisäjaksot kohdassa 10 Lisätietoja.


- Infossa tiivistetysti tietoa vanhempainrahapäivistä, niiden käyttämisestä ja hakemisesta
- Jatkossa vanhempainrahan edellytys on lapsen hoitaminen, joka määritelty info-tekstiin

Uusi hakemus Vanhempien etuudet SV15

Toisen henkilön kanssa yhtä aikaa pidettävät päivät

Tarkoitukseni on saada vanhempainrahaa samasta lapsesta samaan aikaan toisen henkilön kanssa.

Yhtä aikaa toisen henkilön kanssa pidettävät päivät: _____ - _____

 Ilmoita lisäjaksot kohdassa 10 Lisätietoja.


Voit saada raskaus- ja tai vanhempainrahaa yhtä aikaa toisen henkilön kanssa 18 arkipäivää, jos lapsia on syntynyt tai adoptoitu samalla kertaa yksi. Jos lapsia syntyy tai adoptoidaan kerrallaan kaksi tai enemmän, yhtä aikaa pidettäviä päiviä tulee lisää. Lue lisää: www.kela.fi/vanhempainraha-ja-vanhempainraha-osittaisena -sivulta kohdasta monikkoperhe.

Jos toiselle henkilölle on myönnetty vanhempainraha ajalle, jolta haet sitä, mutta tarkoituksenne ei ole saada sitä samaan aikaan, pyydä häntä ilmoittamaan muutoksesta Kelaan.

- Raskaus- ja vanhempainrahopäiviä voi käyttää yhtä aikaa toisen henkilön kanssa rajoitetusti
- Hakija voi ilmoittaa koskeeko hakemus osin tai kokonaan toisen henkilön kanssa yhtä aikaa pidettäviä päiviä

Uusi hakemus Vanhempien etuudet SV15

Haen vanhempainrahaa osittaisena ajalta _____ – _____

 Ilmoita lisäjaksot kohdassa 10 Lisätietoja.

Edellytyksenä on, että työaikaisi on enintään 5 tuntia päivässä. Tähän kuuluu kaikki työsuhteissa ja omassa yrityksessä tehty työ. Työsuhteessa olevalla täytyy olla osa-aikatyösopimus enintään 5 tunnin päivittäisestä työajasta. Sopimusta ei tarvitse toimittaa Kelaan.

Osittaisena maksettu vanhempainraha kuluttaa puolikkaan vanhempainrahapäivän.

Oletko sopinut työnantajasi tai työnantajiesi kanssa, että työaikasi on enintään 5 tuntia päivässä, tai oletko lyhentänyt omassa yrityksessäsi tekemäsi työaikaa enintään 5 tuntiin päivässä ajalla, jolta haet osittaista vanhempainrahaa?

Olen

En

- Vanhempainrahan maksaminen osittaisena edellyttää osa-aikatyön sopimusta enintään 5 t päivittäisestä työajasta
- Sopimusta ei tarvitse toimittaa Kelaan

Uusi hakemus Vanhempien etuudet SV15

7. Perhevapaa-ajan tulot

Palkanmaksu (Täytä vain, jos sinulla on voimassa oleva työsuhde, kun perhevapaasi alkaa.)

i Kysy työnantajaltasi, saatko erityisraskaus-, raskaus- tai vanhempainvapaan perusteella palkkaa.

Saatko palkkaa erityisraskaus-, raskaus- tai vanhempainvapaasi ajalta?

En. Olen varmistanut asian työnantajaltani.

Kyllä. Saan palkan ajalta _____ – _____

Kela maksaa päivärahan työnantajalle, jos saat palkkaa erityisraskaus-, raskaus- tai vanhempainvapaan ajalta. Työnantajan täytyy itse hakea päiväraha viimeistään siinä vaiheessa, kun palkallinen aika on loppunut.

Palkkaa maksavien työnantajien nimet ja puhelinnumerot. Ilmoita ensisijaisesti palkanlaskennan puhelinnumero.

Kyllä. Saan palkan ja päivärahan erotuksen. (Kela maksaa päivärahan sinulle eikä työnantajan hakemusta tarvita.)

Palkkaa maksavien työnantajien nimet ja puhelinnumerot. Ilmoita ensisijaisesti palkanlaskennan puhelinnumero.

- Asiakasta ohjataan selvittämään vapaan palkallisuus työnantajalta

Työnantajan hakemukset ja ilmoitukset

- Ilmoitus työnantajan maksamasta palkasta Y17
 - etuuden nimet päivitetään 06/22
- Työnantajan ilmoitus erityisäitiysrahaa varten SV96
 - Työnantajan ilmoitus erityisraskausrahaa varten SV96
 - Etuuden nimi päivitetään 08/22
- Työnantajan hakemus – Vanhempainpäiväraha-ajan vuosilomakustannukset tai perhevapaakorvaus SV18
 - Etuuden nimet päivitetään 08/22

Vanhempainpäiväraha-ajan vuosilomakustannukset tai perhevapaakorvaus

Vanhan lain mukaan

- **Vuosilomakustannuskorvaus:** työssäolon veroisia äitiys-, isyys- tai vanhempainvapaapäiviä 156 arkipäivää
- Erityisäitiysvapaa kerryttää vuosilomaa koko ajalta
- **Perhevapaakorvaus:** vähintään 1 kuukauden palkanmaksu äitiysrahan (105 arkipäivää) tai naispuolisen adoptiovanhemman vanhempainrahan ajalta
- Hakuaika 6 kuukauden kuluessa vanhempainpäivärahaikauden päättymisestä

Uuden lain mukaan

- **Vuosilomakustannuskorvaus:** työssäolon veroisia raskaus- ja vanhempainvapaapäiviä 160 arkipäivää
- Erityisraskausvapaa kerryttää vuosilomaa koko ajalta
- **Perhevapaakorvaus:** vähintään 1 kuukauden palkanmaksu raskausrahan (40 arkipäivää) tai naispuolisen adoptiovanhemman vanhempainrahan ajalta
- Hakuaika 2 vuoden kuluessa sen kalenterikuukauden alkamisesta, jolta korvausta haetaan

Esimerkki vuosilomakustannuskorvauksen hakemisesta

2. Hakemus

Hakemus koskee vuosilomakustannuskorvausta perhevapaakorvausta

3. Vuosilomakustannukset

i Hae korvausta niiltä kokonaisilta kalenterikuukausilta, joilta vuosiloma on kertynyt lain mukaisesti ensisijaisesti vanhempainvapaiden perusteella. Älä hae korvausta muilta kuin edellä mainituilta vapailta, esimerkiksi hoitovapaan ajalta. Jos työstä poissaolo vanhempainvapaiden vuoksi ei ole yhtäjaksoinen, esimerkiksi työssäolon tai vuosiloman vuoksi, ilmoita tarkemmat tiedot vapaista kohdassa 8 Lisätietoja.

Haen korvausta vapaan ajalta

01.09.2022	-	31.01.2023
01.06.2023	-	30.06.2023
-	-	-
-	-	-

Lomapalkan tai lomakorvauksen määrä, euroa

1.250,00
250,00
-
-

- Laskettu aika 23.9.2022
- Synnyttävä vanhempi on hakenut raskaus- ja vanhempainvapaata seuraavasti:
 - Raskausvapaa 19.8.2022 -4.10.2022 40 arkipäivää
 - Vanhempainvapaa 5.10.2022 – 26.1.2023 94 arkipäivää
 - Töissä 27.1. – 31.5.2023
 - Vanhempainvapaa 1.6.2023 – 17.8.2023 66 arkipäivää
- Työnantaja hakee vuosilomakustannuskorvausta niiltä kokonaisilta kalenterikuukausilta, joilta vuosiloma on kertynyt ensisijaisesti työssäolon veroisilta 160 raskaus- ja vanhempainvapaapäivältä:
 - 1.9.2022 – 31.1.2023 (vapailta 19.8.2022 – 26.1.2023 134 arkipäivää)
 - 1.6.2023 – 30.6.2023 (160. raskaus- ja vanhempainvapaapäivä on 1.7.2023)
- Päivien laskemisessa voi hyödyntää Kelan laskuria Raskaus- ja vanhempainrahapäivien laskuri (julkaisu 03/2022), kts. Diat 34 - 38

Esimerkki perhevapaakorvauksen hakemisesta

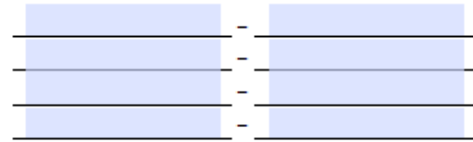
2. Hakemus

Hakemus koskee vuosilomakustannuskorvausta perhevapaakorvausta

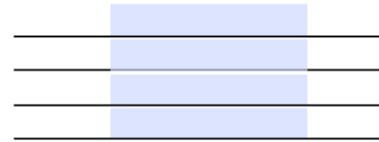
3. Vuosilomakustannukset

i Hae korvausta niiltä kokonaisilta kalenterikuukausilta, joilta vuosiloma on kertynyt lain mukaisesti ensisijaisesti vanhempainvapaiden perusteella. Älä hae korvausta muilta kuin edellä mainituilta vapailta, esimerkiksi hoitovapaan ajalta. Jos työstä poissaolo vanhempainvapaiden vuoksi ei ole yhtäjaksoinen, esimerkiksi työssäolon tai vuosiloman vuoksi, ilmoita tarkemmat tiedot vapaista kohdassa 8 Lisätietoja.

Haen korvausta vapaan ajalta



Lomapalkan tai lomakorvauksen määrä, euroa



4. Perhevapaakorvaus

Työsuhteen kesto 15.08.2018 -

Työsuhde on

osa-aikainen

kokoaikainen

- työaika vähintään 80 % alan kokoaikaisen työntekijän säännöllisestä työajasta
- työaika voi olla lyhennetty tilapäisesti esimerkiksi hoitovapaan, osittaisen hoitovapaan, opintovapaan, osittaisen sairauspäivärahan tai osakuntoutusrahan vuoksi.

Palkanmaksu

Raskausvapaan, äitiysvapaan tai adoptiovanhemman vanhempainvapaan palkkaa on maksettu seuraavalta ajalta 19.08.2022 - 04.10.2022

i Voit hakea korvausta, kun palkkaa on maksettu vähintään yhdeltä kuukaudelta.

- Työnantaja hakee perhevapaakorvauksen, koska on maksanut palkkaa raskausvapaan ajalta vähintään kuukaudelta ajalla 19.8.2022 – 4.10.2022

Esimerkki Raskaus- ja vanhempainrahopäivien laskurin hyödyntämisestä vuosilomakustannuskorvausta hakiessa

Raskaus- ja vanhempainrahopäivien laskuri

📌 Käytä tätä laskuria, jos laskettu aika on 4.9.2022 tai sen jälkeen. Jos laskettu aika on aiemmin, siirry [aiempaan laskuriin](#).

Tällä laskurilla voit arvioida, milloin raskaus- tai vanhempainraha alkaa ja milloin se päättyy. Voit myös kokeilla, miten päivien luovuttaminen toiselle vaikuttaa päivien määrään ja miten voit jakaa vanhempainrahopäiväsi eri jaksoihin.

Tiedot lapsesta ja vanhemmista

Suhteesi lapseen *

- Synnyttävä vanhempi
 Lapsen toinen vanhempi
 Adoptiovanhempi
 Muu lasta hoitava henkilö

Onko lapsi jo syntynyt? *

- Kyllä
 Ei

Syntyneiden lasten lukumäärä *

Yksi lapsi

Laskettu aika

pp.kk.vvvv

Syntymäaika *

19.08.2022

Lapsen huoltajuus *

- Olen lapsen ainoa huoltaja
 Lapsella on myös toinen huoltaja

Jatka

- Voit hyödyntää uutta laskuria laskiessasi, milloin raskaus- ja vanhempainvapaa on kestänyt 160 arkipäivää
- Täytä seuraavasti:
 - Suhdetiedoksi Lapsen toinen vanhempi
 - Kyllä, lapsi on syntynyt
 - Syntyneiden lasten lukumäärä 1
 - Vie syntymäajaksi se päivä, jolloin raskausvapaa on alkanut
 - Lapsella on myös toinen huoltaja

Esimerkki Raskaus- ja vanhempainrahapäivien laskurin hyödyntämisestä vuosilomakustannuskorvausta hakiessa

Vanhempainrahapäivät

Antamiesi tietojen perustella voit saada vanhempainrahaa
160 arkipäivältä

Mitä arkipäivät ovat? ▼

Voit luovuttaa enintään
63 vanhempainrahapäivää

Kenelle voin luovuttaa päiviä? ▼

Yhdessä pidettävät päivät enintään
18 arkipäivää

Mitä ovat yhdessä pidettävät päivät? ▼

Aiotko luovuttaa vanhempainrahapäiviä toiselle henkilölle? *

Kyllä

Ei

Aikooko toinen vanhempi luovuttaa vanhempainrahapäiviä sinulle? *

Kyllä

Ei

- Vastaa Ei vanhempainrahapäivien luovutusta koskeviin kysymyksiin

Esimerkki Raskaus- ja vanhempainrahapäivien laskurin hyödyntämisestä vuosilomakustannuskorvausta hakiessa

Vanhempainrahajaksot

Antamiesi tietojen perustella sinulla on käytettävissä
160 vanhempainrahapäivää

Voit saada vanhempainrahaa aikaisintaan 19.8.2022. Voit käyttää vanhempainrahaa yhtäjaksoisesti, lyhyissä jaksossa tai jopa yksittäisinä päivinä joustavasti siihen saakka, kunnes lapsi täyttää kaksi vuotta. Jaksojen määrää tai pituutta ei ole rajoitettu.

Jakso 1

Teetkö haettavalla ajalla töitä osapäiväisesti (enintään 5 tuntia päivässä)?

Jos työskentelet jakson aikana enintään 5 tuntia päivässä, voit saada kyseiseltä jaksolta osittaista vanhempainrahaa...

Näytä enemmän ▾

- Kyllä
 Ei

Aloituspäivä

19.08.2022

Kesto

- Päätymispäivä 26.01.2023
 Käytettävien päivien määrä

Jakso 1
19.8.2022 - 26.1.2023

Kuluttaa päiviä
134

Päiviä jäljellä
26

- Ilmoitat ettet työskentele haetulla ajalla
- Ilmoita aloituspäiväksi se päivä, jolloin raskausvapaa on alkanut
- Vie päättymispäiväksi se päivä, johon asti yhtäjaksoinen raskaus- ja vanhempainvapaa on haettu
- Saat tiedon, monta päivää ilmoittamasi jakso kuluttaa, esimerkissä 134 päivää

Esimerkki Raskaus- ja vanhempainrahapäivien laskurin hyödyntämisestä vuosilomakustannuskorvausta hakiessa

Jakso 2

Teetkö haettavalla ajalla töitä osapäiväisesti (enintään 5 tuntia päivässä)?

Jos työskentelet jakson aikana enintään 5 tuntia päivässä, voit saada kyseiseltä jaksolta osittaista vanhempainrahaa...

Näytä enemmän ▾

Kyllä

Ei

Aloituspäivä

01.06.2023

Kesto

Päätymispäivä

Käytettävien päivien määrä


26

Jakso 2

1.6.2023 - 1.7.2023

Kuluttaa päiviä

26

 Poista ajanjakso

Päiviä jäljellä

0

- Lisää uusi jakso
- Ilmoita, ettet työskentele haettulla ajalla
- Vie aloituspäiväksi seuraavan vanhempainvapaajakson alkamispäivä
- Vie keston pituudeksi se määrä päiviä, jotka uupuvat 160 päivästä ($160 - 134 = 26$)
- Saat tiedoksi jakson päättymispäivän, joka on 160.työssäolon veroinen päivä

Esimerkki Raskaus- ja vanhempainrahapäivien laskurin hyödyntämisestä palkallisen raskaus- ja vanhempainvapaan ajankohdan selvittämisessä

Vanhempainrahajaksot

Antamiesi tietojen perusteella sinulla on käytettävissä
160 vanhempainrahapäivää

Voit saada vanhempainrahaa aikaisintaan **19.8.2022**. Voit käyttää vanhempainrahaa yhtäjaksoisesti, lyhyissä jaksossa tai jopa yksittäisinä päivinä joustavasti siihen saakka, kunnes lapsi täyttää kaksi vuotta. Jaksojen määrää tai pituutta ei ole rajoitettu.

Jakso 1

Teetkö haettavalla ajalla töitä osapäiväisesti (enintään 5 tuntia päivässä)?

Jos työskentelet jakson aikana enintään 5 tuntia päivässä, voit saada kyseiseltä jaksolta osittaista vanhempainrahaa...

Näytä enemmän ▾

Kyllä
 Ei

Aloituspäivä

19.08.2022

Kesto

Päättyminenpäivä
 Käytettävien päivien määrä

Jakso 1	Kuluttaa päiviä
19.8.2022 - 11.11.2022	72

Päiviä jäljellä

88

- Täytä edeltävät tiedot vastaavasti kuin aiemmissa dioissa esitetty
- Ilmoita aloituspäiväksi se päivä, jolloin raskausvapaa on alkanut
- Vie keston pituudeksi se määrä päiviä, jolta maksat palkkaa vapaan perusteella, esimerkissä 72 päivää
- Saat tiedoksi palkallisen vapaan jakson 19.8.2022-11.11.2022

Milloin sovelletaan vanhan lain mukaisia säännöksiä?

- Lapsen laskettu aika on ollut 3.9.2022 tai aiemmin
- Lapsen syntymäaika on 29.7.2022 tai aiemmin lasketusta ajasta riippumatta
- Adoptiolapsi on otettu hoitoon 30.7.2022 tai aiemmin
 - Näissä tilanteissa ensimmäinen vanhempainpäivärahopäivä lapsesta on aiemmin kuin 1.8.2022
 - Vanhan lain mukaisia isyysvapaita on mahdollista käyttää vielä syksyllä 2024

Esimerkki 1 vanhan lain piiriin kuulumisesta

Lapsen laskettu aika on ollut 6.9.2022, lapsi on syntynyt ennenaikaisesti 25.7.2022

- Oikeus äitiysrahaan alkaa syntymää seuraavasta arkipäivästä 26.7.2022
- Vanhempiin sovelletaan vanhan lain säännöksiä
- Isyysrahaan on oikeus yhteensä 54 arkipäivältä, haettava 25.9.2024 mennessä

Esimerkki 2 vanhan lain piiriin kuulumisesta

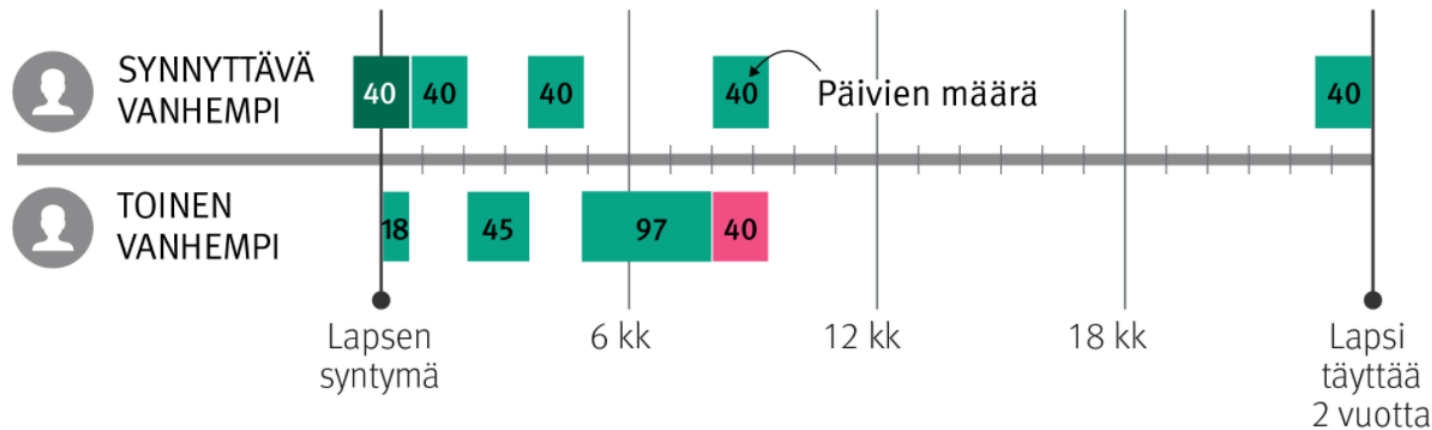
Lapsen laskettuaika on 1.9.2022, lapsi syntyy 6.9.2022

- Oikeus äitiysrahaan on määräytynyt lasketun ajan mukaan ja äitiysrahakausi on alkanut 28.7.2022
- Vanhempiin sovelletaan vanhan lain säännöksiä
- Vanhemmat eivät voi muuttaa vapaata uuden lain mukaiseksi pidemmäksi vapaaksi, koska perheen oikeus vanhempainpäivärahoihin on alkanut ennen 1.8.2022
- Isyysrahaan on oikeus yhteensä 54 arkipäivältä, haettava 6.11.2024 mennessä
- Isä voisi hakea isyysvapaata vanhan lain piiriin kuuluvasta lapsesta esimerkiksi vasta ajalle 6.7. 2024 – 6.9.2024 54 isyysrahapäivältä

Isyysrahopäivien käyttö aiemmasta lapsesta uuden lain mukaisten raskaus- ja vanhempainrahopäivien aikana

Esimerkki

■ Raskausraha ■ Vanhempainraha ■ Isyysraha edellisestä lapsesta



Kela[®]

- Äidin raskaus- ja vanhempainrahopäivien aikana on mahdollista käyttää vanhan lain mukaisia jäljellä olevia isyysrahopäiviä
- Päivät on käytettävä siihen mennessä, kun lapsi täyttää 2 vuotta

Miten selvittää onko vapaa haettu vanhan lain piiriin kuuluvasta lapsesta vai uuden lain piiriin kuuluvasta lapsesta?

Esimerkiksi:

- Lapsen syntymäaika ja
- Mikä on ollut lapsen laskettu aika tai
- Onko lapsesta maksettu toiselle vanhemmalle päivärahaa ajalta ennen 1.8.2022?
- Jos kyseessä on adoptiolapsi, tulisi olla tiedossa onko adoptiolapsen hoitoonottopäivä ollut ennen vai jälkeen 31.7.2022

Työntekijä	Työnantaja/HR	Palkanlaskenta (sisäinen tai ulkoistettu)	Kela
Ilmoittaa vapaalle jäämisestä määräajassa esimiehelle	Tarkistaa, että suunnitelma on lain tai työpaikalla sovitun mukainen. Selvittää työntekijältä, mistä lapsesta vapaalle ollaan jäämässä.		
Selvittää esimieheltä onko vapaa palkallista	Ilmoittaa työntekijälle onko vapaa palkallista ja minkä aikaa. Jos vapaa on palkallista, kertoo työntekijälle, missä vaiheessa työnantaja voi jättää oman hakemuksensa.	Jos työnantajan ja palkanlaskennan keskenään sopiman työnjaon mukaan palkallisuuden selvittäminen ja TES:n tulkinta kuuluu palkanlaskennalle, selvittää vapaan palkallisuuden	
Hakee päivärahan Kelasta ja ilmoittaa onko vapaa palkallista	Ilmoittaa palkanlaskentaan tiedon vapaan ajankohdasta ja sen palkallisuudesta		Odottaa vuositulon tarkastelujakson päättymistä ja/tai työnantajan hakemusta ennen kuin voi antaa päätöksen päivärahasta työntekijälle
Odottaa päätöstä päivärahasta		Tekee hakemuksen Kelaan viimeistään siinä vaiheessa, kun palkallinen aika on maksettu	
Toimittaa päätöksen tiedoksi työnantajalle, jos työnantaja maksaa vapaan ajalta erotuspalkkaa (työnantajalle ei anneta omaa päätöstä)		Hakee vuosilomakustannuskorvauksen ja perhevapaakorvauksen määräajassa	Antaa päätöksen päivärahasta työntekijälle ja työnantajalle Antaa päätöksen vuosilomakustannuskorvauksesta ja perhevapaakorvauksesta.

Palkanmaksuvelvollisuus

- Vanhempainvapaiden palkallisuudesta sovitaan jatkossakin työehtosopimuksissa silloin, kun lakiin ei ole erikseen kirjattu palkanmaksuvelvoitetta
- Jos työehtosopimukseen ei tehdä muutoksia lakiuudistuksen johdosta, jää työpaikoille tulkittavaksi miten sovelletaan nykyisiä äitiys-, erityisäitiys-, isyys- ja vanhempainvapaita koskevia kirjauksia raskaus-, erityisraskaus- ja vanhempainvapaisiin.
- Kela ei tulkitse työehtosopimuksia

Päätös

- Työnantajan päätös annetaan vain sille ajalle, jolta työnantaja maksaa raskaus- ja vanhempainvapaan ajalta palkkaa työntekijälle
- Päätöksestä ei käy ilmi, miten työntekijä on hakenut päivärahan palkallisen ajan jälkeisellä ajalta

Kiitos!

Kelan perhe-etuuksien ryhmä

Kela|Fpa[®]